

hbo-master Toetsdeskundige Fontys Hogescholen

25 mei 2016

NVAO beperkt Toets nieuwe opleiding

Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Profiel instelling	6
3.3	Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	7
4.1	Beoogde eindkwalificaties	7
4.2	Onderwijsleeromgeving	9
4.3	Toetsing	13
4.4	Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	16
4.5	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	16
4.6	Graad en CROHO-onderdeel	17
5	Overzicht oordelen	18
	Bijlage 1: Samenstelling panel	19
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	21
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	23
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	24

1 Samenvattend advies

De missie van de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige is het opleiden van toetsdeskundige professionals die een voortrekkersrol kunnen vervullen om in (complexe) organisaties de toets- en beoordelingspraktijk te innoveren en te verbeteren, leidend tot betere beslissingen over onderwijsdeelnemers, onderwijsprogramma's en onderwijsbeleid. Hiertoe moet de toetsdeskundige vanuit een ontwerp-, ontwikkel-, advies- en onderzoeksperspectief probleemoplossend kunnen werken in multidisciplinaire teams. De opleiding beoogt dat de toekomstige toetsdeskundige dit doet vanuit een eigen visie op leren, onderwijzen en evalueren.

Het panel is van oordeel dat de eindkwalificaties van de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige zorgvuldig zijn geformuleerd. Zij zijn inhoudelijk adequaat en het beroepsgerichte masterniveau is voldoende aangetoond. De internationale benchmark dient blijvend aandacht te krijgen.

Het curriculum bestaat uit acht onderwijseenheden, waarvan zes vakinhoudelijke thema's voor het theoretisch fundament (6 x 7 EC), de professionele leergemeenschap (3 EC) en de masterproef (15 EC). Het panel is van oordeel dat de opzet van het programma solide en samenhangend is. Tevens noemt het panel het programma doordacht en goed afgestemd op het realiseren van de eindkwalificaties. Ook sluit de inhoud van de opleiding met de zes verschillende thema's aan bij de diverse perspectieven in het werkveld. Wel kan de nadruk op diversiteit van onderwerpen uit het werkveld vergroot worden. Om toegelaten te worden dienen studenten naast een bachelor- of masterdiploma ook reeds over een relevante werkplek te beschikken. Het panel waardeert deze beroepsgerichte aanpak, maar adviseert de mogelijkheid tot toelating met een andere achtergrond te versoepelen, bijvoorbeeld door beoordeling van eerder verworven competenties (EVC).

De expertise van het personeel overstijgt de norm voor deze masteropleiding, aldus het panel. Alle docenten beschikken over ruime kennis en vaardigheden in het vakgebied van toetsing. Het aandeel gepromoveerde docenten is ruim en de deskundigheidbevordering van het personeel wordt door de opleiding serieus aangepakt. Wel kan teamvorming nog meer aandacht krijgen van de opleiding.

Ook over de Professionele Leer Gemeenschap (PLG) en de begeleiding die studenten krijgen is het panel erg positief. Het panel beschouwt de PLG in dit licht als een grote troef van de opleiding. PLG is namelijk een goede operationalisering van de eindkwalificaties die een grote doelgroep, die ook door de opleiding wordt beoogd, weet te bereiken. Het panel is van oordeel dat de studiebegeleiding meer dan adequaat is en ook de voorzieningen zorgen ervoor dat studenten voldoende gefaciliteerd worden bij het realiseren van de beoogde eindkwalificaties.

Het panel is van oordeel dat studenten door de opleiding in staat zijn de eindkwalificaties te bereiken en dat de opleiding op de juiste wijze weet te toetsen of studenten aan de eindkwalificaties hebben voldaan. Het toetsbeleid is degelijk, doordacht en samenhangend. Het panel adviseert de opleiding om op het vlak van innovatief toetsen nog meer een voorbeeldrol te vervullen. Het toetsprogramma stimuleert studenten wel in hun leren en levert voldoende informatie op voor het verbeteren van het eigen onderwijs. De opleiding streeft er duidelijk naar de beoordeling van studenten zo betrouwbaar en valide mogelijk uit te voeren. Het panel adviseert om de toetsdeskundigheid van de toetsdeskundigen te

bundelen en te versterken. Zo kan de voorbeeldfunctie voor toetsdeskundigheid van Fontys in het algemeen en ook nationaal uitgebouwd worden. De opleiding heeft al aangegeven dat het haar wens is de rol van innovator aan te nemen. Het panel waardeert dat en ziet dat daarin al duidelijk stappen zijn gezet.

De opleiding garandeert dat studenten de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige ook daadwerkelijk af kunnen ronden. Het panel ziet geen redenen om te twijfelen aan de validiteit van de financiële garantiestelling. Het panel stelt tevens vast dat er voldoende waarborgen zijn dat de opleiding haar verplichtingen naar de studenten kan nakomen.

Het panel komt tot het eindoordeel positief ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding hbo-master Toetsdeskundige van de Fontys Hogescholen en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 25 mei 2016

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding
hbo-master Toetsdeskundige van de Fontys Hogescholen,

prof. J.M. Pieters
(voorzitter)

drs. A.N. Koster
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Voorzitter:
prof. J.M. (Jules) Pieters, emeritus-hoogleraar Toegepaste Psychologie met bijzondere aandacht voor leren en instructie aan de Universiteit Twente;
- Leden:
 - L. (Lies) Wijnants, stafmedewerker Dienst onderwijs van de UC Leuven-Limburg;
 - E. (Ed) Nijsen, coördinator Kwaliteit en Uitslag Examens Leidse Onderwijsinstellingen (LOI)
 - Student-lid: S. (Sebastian) Markowski, (student-lid), student hbo-bachelor Bedrijfskunde en minor Educatie, HZ University of Applied Sciences Vliissingen.

Het panel werd bijgestaan door Lieve Desplenter, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Astrid Koster, zelfstandig onderwijskundige, Edukos Advies, secretaris. Drs. M. de Waal, beleidsmedewerker NVAO was als toehoorder aanwezig,

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkt Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. De eerste indrukken zijn door de secretaris verzameld. Tevens heeft de secretaris de vragen die als input gebruikt werden voor het locatiebezoek geïnventariseerd en aan het panel doorgestuurd. Ook heeft het panel voorafgaand aan het locatiebezoek een aantal aanvullende bijlagen opgevraagd. Op 20 april 2016 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. In bijlage 3 van dit adviesrapport is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft bestudeerd.

Op 21 april 2016 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 17 mei 2016 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 24 mei 2016 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot een beperkt aantal feitelijke aanpassingen, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 25 mei 2016 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Fontys Hogescholen
Opleiding:	hbo-master Toetsdeskundige
Variant:	deeltijd
Graad:	Master of Education
Afstudeerrichtingen:	Niet van toepassing
Locatie:	Tilburg
Studieomvang (EC):	60
CROHO-onderdeel:	onderwijs

Voorstel voor indeling in een visitatiegroep: Masteropleidingen Leren en Innoveren

3.2 Profiel instelling

Fontys Hogeschool is een kennisinstituut met een gevarieerd aanbod aan cursussen en trainingen die vooral in Zuid-Nederland gegeven worden. Fontys is daarbij één van de grootste hoger onderwijsinstellingen van Nederland met een onderwijsaanbod in bijna alle sectoren. Er zijn 28 instituten die ongeveer 85 bacheloropleidingen verzorgen in de varianten voltijd, deeltijd, duaal en in-service. Fontys biedt daarnaast 40 mastervarianten en 6 Associate degrees aan. Aan Fontys zijn meer dan 4.300 medewerkers en ruim 44.000 studenten verbonden. Naast onderwijs legt Fontys zich met 39 lectoraten ook toe op onderzoek, kennisinnovatie en contractactiviteiten. Door aandacht te geven en uit te dagen kan ieder zijn of haar eigen talent ontdekken en verder ontplooien. Zo kunnen studenten en medewerkers volgens eigen zeggen 'groeien door aandacht en uitdaging'.

3.3 Profiel opleiding

De hbo-masteropleiding Toetsdeskundige heeft als doel tegemoet te komen aan de maatschappelijke behoefte aan verdere professionalisering op het gebied van toetsen en beoordelen. Deze behoefte wordt expliciet vermeld in de publicatie "Kwaliteit van de toetsing in het Hoger Onderwijs" (2016) van de Inspectie van het onderwijs van het Ministerie van Onderwijs. Om grote variatie aan toets vraagstukken van het primair onderwijs tot het hoger onderwijs effectief en efficiënt aan te pakken is toetskundige advisering, scholing en/of onderzoek nodig. Personen die daartoe in staat zijn, zijn tot op heden te beperkt aanwezig in scholen of exameninstituten. Het huidige aanbod van opleidingen in Nederland voorziet nog niet in de behoefte van gespecialiseerde en praktisch gerichte masteropgeleide studenten.

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (2014, Nr. 36791).

Het kader voor de beperkte beoordeling van nieuwe opleidingen wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op vier vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe wil de opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
4. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vier vragen zijn vertaald in vier standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De hbo-masteropleiding Toetsdeskundige heeft als doel tegemoet te komen aan de maatschappelijke behoefte aan verdere professionalisering op het gebied van toetsen en beoordelen. De missie van de opleiding is het opleiden van toetsdeskundige professionals die een voortrekkersrol kunnen vervullen om in (complexe) organisaties de toets- en beoordelingspraktijk te innoveren en te verbeteren, leidend tot betere beslissingen over onderwijsdeelnemers, onderwijsprogramma's en onderwijsbeleid. Hiertoe moet de toetsdeskundige vanuit een ontwerp-, ontwikkel-, advies- en onderzoeksperspectief probleemoplossend kunnen werken in multidisciplinaire teams. De opleiding beoogt dat de toekomstige toetsdeskundige dit doet vanuit een eigen visie op leren, onderwijzen en evalueren.

Waar het eindniveau van een bacheloropleiding vooral bestaat uit het uitvoeren van de toets cyclus, is een hbo-master Toetsdeskundige gericht op het praktisch adviseren over en onderzoeken van toetsen. In deze opleiding wordt tevens de theoretische verdieping aangeboden. De afgestudeerde hbo-master Toetsdeskundige kan in dit licht een originele bijdrage leveren aan het ontwikkelen en/of implementeren van initiatieven ten aanzien van toetsen en beoordelen in de beroepspraktijk vanuit een rol als onderzoeker, adviseur, innovator, ontwerper en ontwikkelaar. Hierbij toont de toetsdeskundige een kritisch-reflectieve en onderzoekende houding om toets vraagstukken te analyseren en oplossingen te zoeken. Het trekken van de juiste conclusies en communicatie met alle betrokkenen zijn vaardigheden die bijdragen aan succesvolle duurzame verbeteringen, zoals een positief

effect van toetsing op het leren van studenten en op het rendement van opleidingen, aldus de opleiding.

De hbo-master Toetsdeskundige kan werkzaam zijn in onderwijs of organisaties waarbij kwaliteit van toetsen en beoordelen belangrijk is. Dit betreft de verschillende sectoren van het onderwijs (te weten het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo, hbo, en wo), de private onderwijs- en examensector, brancheorganisaties en de overheid.

De missie en de doelstellingen hebben de opleiding in het informatiedossier geconcretiseerd in vijf eindkwalificaties voor de opleiding:

1. De toetsdeskundige beschikt over voldoende kennis en vaardigheden met betrekking tot het vakgebied onderwijskundig meten, om op masterniveau originele en effectieve bijdragen te kunnen leveren aan de ontwikkeling, toepassing en evaluatie van toetsinstrumenten en -procedures en andere relevante beroepsproducten. (Kennis en inzicht)
2. De toetsdeskundige kan de verworven kennis en vaardigheden toepassen in elke onderwijscontext, bij verschillende doelgroepen en in nieuwe, onbekende of complexe omstandigheden. (Toepassing in complexe contexten)
3. De toetsdeskundige beschikt over een onderzoekende houding en baseert zich op onderzoek van anderen of op zelf uitgevoerd onderzoek om te komen tot verantwoorde beroepsproducten, waarbij hij ook rekening houdt met sociaal-maatschappelijke en ethische overwegingen. (Onderzoekend vermogen)
4. De toetsdeskundige is in staat om zowel specialisten als niet-specialisten op heldere en onderbouwde wijze, mondeling en schriftelijk, te informeren over beroepsproducten en de dialoog daarover aan te gaan. (Communicatief vaardig)
5. De toetsdeskundige bezit leer- en zelfregulatievaardigheden die hem in staat stellen zichzelf te blijven ontwikkelen. (Zelfsturende reflectieve professional)

In het informatiedossier heeft de opleiding deze eindkwalificaties gerelateerd aan de Dublin- en NLQF-Descriptoren.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding bij het formuleren van de eindkwalificaties zorgvuldig heeft gewerkt: de opleiding heeft ruim de tijd genomen de eindkwalificaties zorgvuldig en gedegen te formuleren en ook relevante betrokkenen zijn meermaals geraadpleegd. Zo heeft het geraadpleegde werkveld een belangrijke invloed gehad op de daadwerkelijke keuze van de eindkwalificaties. Het panel is hier tevreden over.

Het panel heeft tevens vastgesteld dat de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige aansluit bij de Dublin descriptoren op masterniveau. Afgestudeerden van deze masteropleiding zijn startbekwame beroepsbeoefenaren op NLQF-7 niveau. Hierbij is een rechtstreekse aansluiting gerealiseerd tussen de vijf Dublin descriptoren en de vijf eindkwalificaties van deze masteropleiding.

De eindkwalificaties voldoen dus aan de eisen en ook inhoudelijk vormen deze eindkwalificaties een meerwaarde in het vakgebied. Ook het panel heeft een ruime diversiteit van doelstellingen aangetroffen. Het panel waardeert dit gegeven en is van mening dat dit tevens aansluit bij de gemêleerde instroom die de opleiding beoogt.

In het informatiedossier heeft het panel echter geen uitgebreide internationale vergelijking aangetroffen. Tijdens het locatiebezoek heeft de opleiding wel adequaat aangegeven op welke wijze zij verschilt en overeenkomt met andere opleidingen die gericht zijn op toetsing. Het bleek niet mogelijk een vergelijking te maken omdat er geen andere opleidingen op dit niveau te vinden zijn op het gebied van educational measurement. Dit geeft aan dat de opleiding een pionier is op toetsdeskundig gebied. Het panel complimenteert de opleiding ermee dat zij de voorhoede kan en wil vormen in het vakgebied. Wel adviseert het panel de blijvende invloed van de huidige klankbordgroep in een werkveldadviescommissie te formaliseren om zo te garanderen dat de masteropleiding op de hoogte blijft van de nationale en internationale ontwikkelingen in het werkveld en dat deze de opleiding tevens kan bijstaan in het inrichten van het werkplekleren en organisatie daaromtrent.

Ter verdere versterking van het fundament van de opleiding doet het panel tevens de suggestie een adviesraad met leden met verschillende perspectieven te vormen naast de klankbordgroep. Dit garandeert een blijvende aandacht van en vanuit het werkveld voor de opleiding.

Al met al is het panel van oordeel dat eindkwalificaties van de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige zorgvuldig zijn geformuleerd. Zij zijn inhoudelijk adequaat en het beroepsgerichte masterniveau is voldoende aangetoond. De internationale benchmark dient blijvend aandacht te krijgen.

Conclusie: Voldoet

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Het totale programma van de masteropleiding heeft een omvang van twee studiejaar en een studielast van 60 EC, dus 30 EC per jaar. De organisatie van onderwijsactiviteiten is gebaseerd op een gemiddelde studielast van 20 studiebelastinguren per week. De verhouding contacttijd en zelfstudietijd is 20:80. De eindkwalificaties zijn het uitgangspunt voor het onderwijsontwerp geweest, waarbij *constructive alignment* gerealiseerd wordt, zoals blijkt uit het informatiedossier. De eindkwalificaties zijn uitgewerkt in prestatie-indicatoren en gekoppeld aan de rollen die een toetsdeskundige in de praktijk uitvoert. In het opleidingsprofiel worden alle rollen uiteengezet. De van de eindkwalificaties afgeleide prestatie-indicatoren zijn bepalend voor gemaakte keuzes ten aanzien van vorm en inhoud van het onderwijs.

Het curriculum bestaat uit acht onderwijseenheden, waarvan zes vakinhoudelijke thema's voor het theoretisch fundament (6 x 7 EC), de professionele leergemeenschap (3 EC) en de masterproef (15 EC). In het eerste jaar komen de eerste vier thema's aan bod: (1) Het toetslandschap: een introductie, (2) Systematisch ontwerpen van educational assessments, (3) De balans tussen leren en toetsen, en (4) Toegepaste testtheorie. In het tweede jaar komen de laatste twee thema's aan bod: (5) Digitaal toetsen en (6) Accountability. Deze zes thema's worden in het informatiedossier toegelicht.

Vanaf de start van de opleiding wordt er parallel aan en geïntegreerd met de inhoudelijke thema's een vaardighedenlijn aangeboden die de student ondersteunt in de ontwikkeling van beroepsspecifieke vaardigheden, zoals het uitvoeren van onderzoek, begeleiden van innovaties, optreden als *change agent* of het schrijven van een adviesrapport. De student ontwikkelt en demonstreert zijn beroepsbekwaamheid (onderzoeken, adviseren, innoveren, ontwerpen en ontwikkelen) door het uitvoeren van opdrachten waarbij hij zich baseert op de verworven kennis uit de vakinhoudelijke thema's en de beroepsspecifieke vaardigheden uit de vaardighedenlijn.

Het ontwikkelen en aantonen van de professionele houding wordt in een professionele leergemeenschap (PLG) gestimuleerd. Docenten geven tijdens de onderwijsseenheden feed up, feedback en feed forward ten behoeve van de ontwikkeling van de beroepsvaardigheden. Het doel van een Professionele Leergemeenschap (PLG) is het elkaar ontmoeten, samen reflecteren en samen leren. Door middel van reflectieve dialoog leert de student om samen met andere studenten een onderwijs- en toetsvisie te ontwikkelen en deze te delen met organisaties en opleidingen uit de eigen beroepscontext. In de PLG wordt op actieve en reflectieve wijze kennis ge(re)construeerd en toegepast op basis van wetenschappelijke inzichten en praktijkvoorbeelden.

Het studieprogramma omvat face-to-face-bijeenkomsten en online-activiteiten. Tijdens de bijeenkomsten op de lesdagen (woensdagen van half 1 tot 8 uur) worden een inhoudelijk thema en beroepsspecifieke vaardigheden behandeld. Deze bijeenkomsten zijn ingericht met verschillende activerende werkvormen, zoals groepsopdrachten, presentaties of discussies met gastsprekers, zoals een college over ethiek bij thema 1 of een college over taalaspecten bij beoordelen in thema 3. Ter voorbereiding op de bijeenkomsten bereidt de student zich voor door het lezen en bestuderen van verplichte en aanbevolen literatuur, volgen van inhoudelijke masterclasses en weblectures en het uitvoeren van praktijkopdrachten.

Om toegelaten te worden tot de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige dient een student ten eerste in het bezit te zijn van een bachelordiploma dat behaald is in het wetenschappelijk of hoger beroepsonderwijs. Daarnaast dient de student de Nederlandse en Engelse taal (leesvaardigheid) te beheersen, kennis te hebben van beschrijvende statistiek (wiskunde A) en ervaring te hebben met de basisaspecten van toetsing. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit een onderwijsbevoegdheid, een BKE of specifieke werkervaring, zo blijkt uit het informatiedossier.

Naast deze toelatingseisen dienen studenten tevens de beschikking te hebben over een relevante werkplek bij een onderwijs- of opleidingsinstelling of een organisatie waar de student aan de innovatie van toetsvraagstukken kan werken. Om de kwaliteit en continuïteit van de werkplek te waarborgen wordt er tussen de opleiding, de student en de organisatie een leerwerkplekovereenkomst afgesloten. Als een student de opleiding wil gaan volgen en (nog) geen baan heeft, dient de student zelf een organisatie te zoeken die kan dienen als stagewerkplek. Zonder werkplek kan niet met de opleiding gestart worden.

Met elke geïnteresseerde student die aan de eisen voldoet wordt een intakegesprek gevoerd. Voor dit intakegesprek wordt gevraagd om een curriculum vitae, een overzicht van relevante vooropleidingen, werkzaamheden en vaardigheden en een beschrijving van de werkomgeving aan te leveren. Tijdens het intakegesprek wordt aan de hand van vooraf

opgestelde criteria vastgesteld of studenten aan alle vereisten voldoen. Hiervoor is een format beschikbaar, dat het panel tijdens het locatiebezoek heeft bestudeerd. Bij overaanmelding wordt waar mogelijk dusdanig geselecteerd dat een gemêleerde instroom kan ontstaan. De opleiding verleent geen vrijstellingen.

In totaal zijn acht docenten (1,25 fte) betrokken bij het ontwerp en de uitvoering van deze opleiding. Deze docenten zijn in dienst van Fontys Hogescholen of van het RCEC/Cito. Het team bestaat uit één hoogleraar (13%), twee lectoren (25%), twee gepromoveerde docenten (38%) en drie masteropgeleide docenten (25%). Daarnaast zullen gastdocenten optreden tijdens de verschillende onderwijseenheden. De studiebegeleider monitort de ontwikkeling van de student en is contactpersoon voor de PLG.

De verwachte instroom van studenten is 20 in het eerste jaar. De docent (fte)-studentratio is dan 1:16. Docenten zijn inhoudelijk expert in één of meerdere thema's. Alle docenten hebben een netwerk in de beroepspraktijk van toetsdeskundigen. Deskundigheidsbevordering kan plaatsvinden op formele, maar ook op informele manier, blijkt uit het informatiedossier. Formele professionalisering varieert van het volgen van een cursus of training tot het volgen van een (master)opleiding of promotietraject. Informele professionalisering vindt bijvoorbeeld plaats in de professionele leergemeenschap (PLG) en omvat intervisiesessies met vakgenoten of deelname aan conferenties. Ook organiseert de opleiding inhoudelijke kalibreersessies over beoordeling en toetsing waaraan de docenten deelnemen.

De masteropleiding is gehuisvest in het Mollergebouw op onderwijscampus Stappegoor in Tilburg. Op deze locatie bevinden zich alle opleidingen van de Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT). De locatie beschikt over lokalen met audiovisuele middelen in alle leslokalen, mogelijkheden voor het gebruik van toetsapplicaties, smartboards, voldoende stopcontacten in project- en studieruimten en computers op studentwerkplekken. De mediatheek beschikt over actuele, nationale en internationale vakliteratuur en (wetenschappelijke) tijdschriften. In de mediatheek zijn studentwerkplekken en project- en studieruimten aanwezig waar studenten gebruik van kunnen maken.

Studenten houden hun eigen studievoortgang bij in hun portfolio en delen deze met de docenten tijdens begeleidingsbijeenkomsten. Uit het informatiedossier blijkt dat in het portfolio wordt ingegaan op de volgende drie vragen: Waar moet ik naar toe (eindkwalificaties, prestatie-indicatoren, leerdoelen), waar sta ik nu ten opzichte van het doel en wat zijn de stappen die ik ga uitvoeren om het doel te bereiken. Daarnaast kunnen de studenten hun studievoortgang volgen doordat zij toegang hebben tot Progress, het studievoortgangssysteem van FLOT. Hierin worden de summatieve beslissingen opgenomen.

Overwegingen

Het programma is naar het oordeel van het panel samenhangend en doordacht. De opzet van het programma geeft de indruk erg rigide te zijn, studenten leken nauwelijks mogelijkheden te hebben het programma flexibel in te vullen. Het risico van rigiditeit is de mogelijkheid voor een versmalling van de horizon van studenten en een verminderde studeerbaarheid. Dit risico is nog steeds aanwezig en het panel adviseert de opleiding mogelijkheden voor een flexibeler invulling van het programma dat op adequate wijze is afgestemd op de wensen en interesses van de deelnemers, te onderzoeken.

De inhoud van het curriculum voldoet naar het oordeel van het panel aan de eisen: de thema's die behandeld worden zijn zowel praktijkgericht als theoretisch goed onderbouwd. Aanvankelijk had het panel tevens de indruk dat in het programma vooral aandacht was voor psychometrische onderwerpen. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel echter vernomen dat, ondanks de directe banden met bijvoorbeeld het CITO en RCEC, ook de edumetrische aspecten in het programma voldoende aandacht krijgen. De opleiding heeft naar het oordeel van het panel de juiste balans gevonden tussen psychometrische en edumetrische aspecten van toetsing in het onderwijs. Op deze wijze wordt voorkomen dat studenten een al te eenzijdige visie op toetsing ontwikkelen. Wel adviseert het panel de opleiding te garanderen dat deze balans ook effectief in het programma bewaard blijft. Het vergroten van de keuzemogelijkheden voor studenten kan tevens zorgen voor een blijvende evenwichtige verdeling van psychometrische en edumetrische perspectieven.

Het panel doet in dit licht tevens de aanbeveling een zelfstandig opererende curriculumcommissie in te richten die op advies van de opleidingscommissie aanpassingen doet in het programma. Nu lopen de verantwoordelijkheden voor de gezamenlijke opleidings- en curriculumcommissie en die van de programmaleiders teveel uiteen. Het panel adviseert hier de curriculumcommissie te positioneren.

Om toegelaten te worden dienen studenten naast een bachelor- of masterdiploma ook al over een arbeidscontract te beschikken. Het panel waardeert de beroepsgerichte aanpak, maar adviseert de mogelijkheid tot toelating met een andere achtergrond te versoepelen, bijvoorbeeld door toetsing van eerder verworven competenties (EVC).

De expertise van het personeel overstijgt de norm voor deze masteropleiding, aldus het panel. Alle docenten beschikken over ruime kennis en vaardigheden in het vakgebied van toetsing. Het aandeel gepromoveerde docenten is ruim en de deskundigheidbevordering van het personeel wordt door de opleiding serieus aangepakt. Het panel heeft wel geconstateerd dat de docenten veelal over kleine aanstellingen beschikken. Het risico bestaat dat de binding tussen de personeelsleden hierdoor zwak is. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel de samenhang in het docententeam besproken met het management van de opleiding en de docenten zelf. Deze gesprekken hebben het panel overtuigd van de samenhang in het docententeam. De docenten spraken uitdrukkelijk de intentie uit een team te vormen en het panel heeft bij andere gesprekken ook de signalen en eerste resultaten van deze teamvorming geconstateerd. Wel doet het panel de opleiding de aanbeveling te blijven investeren in teamvorming en ook de mogelijkheid te bieden voor dit teamvormingsproces. Bovendien adviseert het panel de diversiteit van het personeel op alle fronten, waaronder een breed gedragen visie om daarmee andere visies toe te laten in de opleiding, te bewaken. Aanwas in het docententeam mag niet exclusief richting CITO en RCEC uitgaan, vindt het panel.

Het panel adviseert bovendien om de eigen toetsdeskundigheid van de opleiding voor toetsdeskundigen te bundelen en te versterken. Zo kan de voorbeeldfunctie voor toetsdeskundigheid voor Fontys in het algemeen uitgebouwd worden. De opleiding heeft al aangegeven dat het haar wens is de rol van innovator aan te nemen. Het panel waardeert dat en ziet dat daarin al duidelijk stappen zijn gezet.

Over de PLG en de begeleiding die studenten krijgen is het panel erg positief. Niet alleen het panel, ook de docenten en studenten zijn erg positief over de PLG. Het panel beschouwt de PLG in dit licht als een sterke troef van de opleiding. PLG is namelijk een

goede operationalisering van de eindkwalificaties die een grote doelgroep, zie ook door de opleiding wordt beoogd, weten te bereiken. Met de PLG leren studenten reflecteren binnen o.m. een intervisiecontext. Het panel is hier tevreden over en is van mening dat de opleiding de juiste keuze maakt doordat aanwezigheid een voorwaarde is voor de beoordeling van PLG. Wel heeft het panel geconstateerd dat studenten een andere verwachting te hebben over de inhoud van het onderdeel PLG dan de programmaleiders. Zo beschouwen studenten PLG als mogelijkheid elkaar door intervisie tot ondersteuning te zijn, terwijl de opleiding met PLG van het perspectief uitgaat van samenwerking als leerproces. Dit kan in de uitvoering van het onderwijs een spanningsveld zijn. Het panel vraagt hier aandacht voor.

De lokalen waarover de opleiding kan beschikken zijn geschikt voor verschillende onderwijs- en werkvormen. De voorzieningen zijn flexibel en multifunctioneel inzetbaar. De verschillende ruimten zijn voorzien van voorzieningen die passend zijn voor de multimedia toepassingen van de opleiding. In de leer- en werkomgeving wordt de interactie tussen student en docent naar de mening van het panel prima ondersteund en ook bevorderd.

Al met al noemt het panel het programma doordacht en samenhangend. Ook de inhoud van de opleiding met de zes verschillende thema's sluit aan bij de diverse perspectieven in het werkveld. Het personeel beschikt over de juiste kwaliteit, al kan de opleiding nog meer aandacht schenken aan het vormen van docententeam. Het panel is van oordeel dat de studiebegeleiding meer dan adequaat is en ook de voorzieningen zorgen ervoor dat studenten voldoende gefaciliteerd worden bij het realiseren van de beoogde eindkwalificaties.

Conclusie: Voldoet

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het toetsplan van de hbo-masteropleiding Toetsdeskundige beschrijft het toetsprogramma en is afgeleid van het FLOT-brede toetsbeleid. De toetsing bij de opleiding heeft tot doel de studenten te stimuleren in hun ontwikkeling (formatief) en om vast te stellen of de eindkwalificaties behaald zijn (summatief). De summatieve functie van toetsing wordt vervuld door de resultaten op de beroepsproducten, de kennistoetsen, het portfolio en assessmentgesprek en de geïntegreerde masterproef. De criteria hiervoor zijn gebaseerd op de prestatie-indicatoren, die in de bijlage van het informatiedossier worden opgesomd.

De formatieve toetsing is blijkens het informatiedossier een integraal onderdeel van het onderwijs. Dit gebeurt door in het onderwijs leerdoelen en criteria te expliciteren, en self- en peer-assessment en feedback in te zetten om studenten beter te betrekken bij hun leerproces en informatie te verzamelen over de ontwikkeling van de studenten. In de persoonlijke leerpaden zorgen studenten er samen met de studiebegeleider voor dat er voldoende gelegenheid is om te ontwikkelen tot het te realiseren eindniveau.

Het toetsprogramma bestaat uit verschillende toetsvormen:

1. Beroepsproducten
2. Kennistoetsen
3. Portfolio en assessmentgesprek
4. De masterproef

Voor verschillende eindkwalificaties worden verschillende toetsvormen ingezet. De student kan daarbij grotendeels zelf bepalen bij welk thema hij welk beroepsproduct oplevert, zodat het beroepsproduct past bij zijn probleem- of vraagstelling en context.

Het laatste half jaar van de opleiding wordt ingevuld met een masterproef, bestaande uit een individuele onderzoeksoopdracht. De masterproef wordt blijkens het informatiedossier gekenmerkt door de hoge mate van complexiteit van omgeving en problematiek en een hoge mate van zelfstandigheid in de opzet en uitvoering. De student toont hierin aan dat hij als toetsdeskundige kan functioneren conform de vijf eindkwalificaties. In de masterproef laat de student onder andere zien dat hij kan reflecteren op de relevantie van zijn onderzoek voor andere situaties dan die zijn onderzocht.

Voor de begeleiding bij de masterproef zijn zeven bijeenkomsten gepland, waarvan vier individuele bijeenkomsten tussen student en docent en drie gezamenlijke bijeenkomsten met medestudenten. De masterproef wordt beoordeeld door twee docenten, die allen deelnemen aan kalibratiesessies. Afhankelijk van de inhoud wordt aansluitende expertise gezocht.

Het docententeam is verantwoordelijk voor de toetskwaliteit. De toetscommissie en de examencommissie van FLOT zijn verantwoordelijk voor de borging hiervan. In de Onderwijs- en examenregeling (OER) is de regelgeving voor de uitvoering van het onderwijs en het toetsprogramma opgenomen.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding systematisch werkt aan de kwaliteit van haar toetsing en dat de opleiding een haalbaar, doordacht en samenhangend systeem van toetsing heeft opgezet, dat transparant is voor studenten en docenten. Het toetsbeleid van de opleiding voldoet aan de eisen en geeft betrokkenen voldoende handvatten beoordeling en toetsing volgens het beleid uit te voeren. Wel adviseert het panel de opleiding haar eigen toetsing niet als statisch te beschouwen, maar er kritisch naar te blijven kijken, zodat de voortgaande ontwikkeling van de toetsing hierdoor niet belemmerd wordt en de toetsvisie zich ook verder kan ontwikkelen. Zo kan het toetsbeleid voor de beroepsproducten verder uitgewerkt worden, aldus het panel.

De gehanteerde toetsvormen sluiten aan bij de doelstellingen van de opleiding. Tevens sluit de toetsing in belangrijke mate aan bij de doelgroep van werkstudenten. Zo zijn de beroepsproducten ook relevant voor het werkveld van de student in kwestie. Toch adviseert het panel om de toetsen en het toetsprogramma in de toekomst vorm te blijven geven en aan te sluiten bij de beoogde doelgroep van studenten. Het toetsprogramma stimuleert studenten daarbij in hun leren en levert informatie op voor het verbeteren van het eigen onderwijs. De betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van toetsing kan worden vergroot en de student wordt begeleid bij het maken van de juiste keuze. Het panel waardeert dit. De opleiding streeft er duidelijk naar de beoordeling van studenten zo betrouwbaar en valide mogelijk uit te voeren.

Het toetsplan, de toetsmatrijzen en de rubrics voor thema 1 geven studenten voldoende inzicht in de toetsing. Expliciete verantwoording van de mix aan toetsvormen gedurende het volledige programma is echter gewenst. Het panel is van mening dat de toetsing van de opleiding doordacht, samenhangend en consistent is. Wel verwacht het panel van een opleiding tot toetsdeskundigheid ook een voorbeeldrol op het vlak van innovatief toetsen. Deze rol kan worden vergroot. Ook noemt het panel de toetsing soms erg kennisgericht.

Bij de opleiding is het mogelijk dat de docenten die studenten begeleiden hen ook beoordelen. Hoewel afgesproken is dat de beoordelaars geen begeleider zijn, komt het nog wel voor: een begeleider is dan tweede beoordelaar. Het panel adviseert de opleiding een duidelijk beargumenteerde keuze over de beoordelingswerkwijze te maken en de rollen van begeleiding en beoordeling te expliciteren, zonder daarbij te adviseren deze rollen per definitie strikt van elkaar te scheiden.

De examencommissie speelt naar het oordeel van het panel een belangrijke rol in de kwaliteitsborging van de toetsing. De examencommissie kenmerkt zich door duidelijk van elkaar onderscheiden verantwoordelijkheden. De betrokkenen zijn goed op de hoogte van hun juridische positie en zijn in staat docenten indien nodig bij te sturen. De kwaliteitszorg beschouwt het panel in dit licht als bureaucratisch in positieve zin. Bovendien is een vertrouwenwekkende ontwikkeling in de examencommissie te zien van borg naar zorg. Het panel is dan ook onder de indruk van de werking van de examencommissie en de wijze waarop zij verantwoordelijkheid draagt voor de kwaliteitszorg. Ook gaf de examencommissie er blijk van de toetsing binnen de opleiding grondig te kennen. Het panel complimenteert de examencommissie hiermee.

Ook de toetscommissie speelt een belangrijke rol in de toetsing. Deze toetscommissie heeft vooral een ontwikkelingsgerichte taak. Het achteraf beoordelen van toetsen behoort tot de taken van de toetscommissie. Bovendien organiseert de toetscommissie interbeoordelaarsoverleg, waarna de resultaten worden besproken met de examencommissie. Dit noemt het panel een sterk punt.

Al met al is het panel van oordeel dat de opleiding in staat is uit te voeren waartoe zij studenten opleidt en op de juiste wijze weet te toetsen of studenten aan de eindkwalificaties hebben voldaan. Het toetsbeleid en -programma zijn degelijk en inhoudelijk adequaat, maar mag volgens het panel nog innovatiever. Het toetsprogramma stimuleert studenten in hun leren en levert voldoende informatie op voor het verbeteren van het eigen onderwijs. Door middel van de toetsing zijn studenten in staat de eindkwalificaties te realiseren.

Conclusie: Voldoet

4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.4.1 Standaard 4

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

Fontys Hogescholen garandeert dat de voor de opleiding ingeschreven studenten in de gelegenheid worden gesteld de opleiding af te ronden, ook indien onverhoopt de opleiding niet levensvatbaar blijkt te zijn. Fontys Hogescholen geeft de garantie dat het volledige hbo-mastertraject binnen de studieduur doorlopen kan worden. Fontys draagt er tevens zorg voor dat studenten gedurende een redelijke termijn de opleiding kunnen afronden.

Fontys Hogescholen garandeert dat hiervoor de financiële middelen beschikbaar gesteld worden om eventuele negatieve resultaten bij aanvang te dekken. Het College van Bestuur van Fontys staat garant indien de aanloopverliezen onverwacht hoger uitvallen. Tekorten in de eerste jaren worden bekostigd uit de strategische budgetruimte, blijkt uit het informatiedossier.

Overwegingen

Het panel heeft de financiële cijfers bestudeerd en is van mening dat hieruit blijkt dat er voldoende financiële middelen en reserves zijn voor het uitvoeren van het volledige opleidingsprogramma en dat er geen problemen worden voorzien bij de start van de opleiding. Het panel is van oordeel dat er sprake is van een solide financiële basis.

Fontys Hogescholen biedt daarnaast schriftelijke garantie dat studenten die aan de opleiding beginnen en zich conform verwachtingen inzetten daadwerkelijk kunnen afstuderen en de opleiding kunnen afronden. Ook is de opleiding in staat voldoende docenten voor de opleiding aan te trekken. Het panel ziet geen redenen om te twijfelen aan de validiteit van de garantiestelling. Op grond van bovenstaande stelt het panel vast dat er voldoende waarborgen zijn dat de opleiding haar verplichtingen naar de studenten kan nakomen.

Wel adviseert het panel te anticiperen op onvoorziene omstandigheden van individuele studenten die een mogelijke afronding van de opleiding voor studenten kunnen belemmeren, zoals het verlies van een relevante arbeidsplaats door de student. Het panel heeft er vertrouwen in dat de opleiding in voorkomende gevallen naar een passende oplossing zoekt.

Conclusie: Voldoet

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Alle standaarden worden door het panel met een voldoende beoordeeld. De kwaliteit van de nieuwe opleiding wordt daarom positief beoordeeld.

4.6 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Master of Education (MEd).

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Onderwijs.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoet
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	Voldoet
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	Voldoet
Algemene conclusie	<i>Het visitatiepanel beantwoordt de vraag of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.</i>	Positief

Bijlage 1: Samenstelling panel

- Voorzitter:
 - prof. J.M. (Jules) Pieters, emeritus hoogleraar Toegepaste Psychologie met bijzondere aandacht voor leren en instructie aan de Universiteit Twente;
- Leden: ·
 - L. (Lies) Wijnants, stafmedewerker Dienst onderwijs van de UC Leuven-Limburg;
 - E. (Ed) Nijsen, coördinator Kwaliteit en Uitslag Examens Leidse Onderwijsinstellingen (LOI)
- Student-lid: S. (Sebastian) Markowski, (student-lid), student hbo-bachelor Bedrijfskunde, HZ University of Applied Sciences Vliissingen.

Prof. J.M. (Jules) Pieters

Prof. dr. Jules M. Pieters is hoogleraar Toegepaste Psychologie met bijzondere aandacht voor leren en instructie aan de Universiteit Twente. Na de studie Psychologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen is hij gepromoveerd in de Sociale Wetenschappen bij dezelfde universiteit. Vanaf 1980 is hij werkzaam aan de Universiteit Twente, bij de opleidingen Onderwijskunde en Psychologie. In 1991 is hij benoemd tot hoogleraar Instructietechnologie. Van 1995 tot 2002 was hij decaan van de Faculteit Toegepaste Onderwijskunde, waarna hij in 2002 benoemd is tot hoogleraar Toegepaste Psychologie. Tot 1 februari 2012 was hij voorzitter van de vakgroep Curriculumontwerp & Onderwijsinnovatie, Faculteit Gedragwetenschappen en wetenschappelijk directeur van het Instituut voor de Universitaire Lerarenopleiding ELAN en gaf hij leiding aan het onderzoekprogramma Curriculum, Docent & Innovatie.

L. (Lies) Wijnants

Lies Wijnants is sinds 2008 stafmedewerker Dienst onderwijs van de UC Leuven-Limburg. Ze werkt beleidsondersteunend en beleidsvoorbereidend in het licht van kwaliteitsvol onderwijs, meer bepaald over professionaliseringstrajecten voor docenten en procesbegeleiding t.a.v. onderwijsinnovatie binnen opleidingen. Ze is projectmedewerker Leerwegaafhankelijk summatief toetsen, Wegwijs in werkplekleren en Toetskoffer (startbagage voor toetscommissies). Ook participeert ze actief in het Europees transnationaal project: Masterclass in Work Based Learning. Tussen 1998 en 2008 was ze wetenschappelijk medewerker aan het Centrum voor Taal en Onderwijs (KU Leuven) waar ze onderzoek verrichtte rond kwaliteitsvol taalonderwijs, zowel voor Nederlandstaligen en voor anderstaligen als voor startcompetenties Nederlands voor bacheloropleidingen. Ze legde zich hierbij in het bijzonder toe op de ontwikkeling van screenings- en evaluatie-instrumenten.

E. (Ed) Nijsen

Ed Nijsen is coördinator Kwaliteit en Uitslag Examens Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) en heeft sinds september 2014 verantwoordelijk voor het waarborgen van de kwaliteit van examens, examinering en examenbeleid; valideren van processen en procedures rond examenontwikkeling en examinering; adviseren en ondersteunen, trainen van de leden van de examencommissies; trainen en begeleiden van toetsconstructeurs bij het ontwikkelen van examens. Voorheen was hij Senior projectleider Toetsing en Examinering en Projectleider Kwaliteit Nederlandse Associatie voor Praktijkexamens. Hij maakt deel uit van de Klankbordgroep Toetsdeskundigheid o.l.v. mevr. M. Pol, inspecteur hoger onderwijs.

S. Markowski (studentlid)

De heer Markowski is student hbo-bachelor bedrijfskunde MER aan de HZ University of Applied Sciences. Naast deze bedrijfskundige bachelor heeft Sebastian een minor Educatie gevolgd aan de Hogeschool Windesheim. Sebastian heeft een interesse in onderwijskundige vraagstukken: na het afronden van zijn bachelor opleiding is hij van plan om zijn loopbaan als docent verder vorm te geven door het volgen van een lerarenopleiding economie met de bijbehorende masteropleiding.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door Lieve Desplenter, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Astrid Koster, zelfstandig onderwijskundige bij Edukos Advies, secretaris. Drs. Maya de Waal, beleidsmedewerker NVAO, was als toehoorder aanwezig.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 21 april 2016

Locatie: Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT), Prof. Goossenslaan 1-01, Tilburg.

Het programma was als volgt samengesteld:

Tijd	Programmaonderdeel	Gespreksdeelnemers
9.00 – 9.30u	<i>Ontvangst en kort vooroverleg panel</i>	
9.30 – 10.30u	Sessie 1. Gesprek met vertegenwoordigers onderwijsinstituut	- drs. Yvonne Visser – directeur instituut - dr. Desirée Joosten-ten Brinke, Lector/ opleidingsmanagement - drs. Hanneke de Laat – senior onderwijskundig beleidsmedewerker FLOT
10.45 – 11.45u	Sessie 2. Gesprek docententeam	- Dorien den Otter MSc – promovendus RCEC. - Dr. Gerard Straetmans – oud-lector Saxion, CITO. - Dr. Jorik Arts - docent thema 3, toetscommissie - Prof. dr. Theo Eggen – docent thema 4, directeur RCEC - Dr. ir. Quinta Kools – docent Onderzoeksvaardigheid - Drs. Rosa Bartman – aansturing PLG en cito examenmaker, kenniskringlid, beoogd studiebegeleider
12.00 - 12.30u	Sessie 3. Gesprek met vertegenwoordigers werkveld/ klankbordgroep	- Dr. Cor Sluijter (Hoofd Afdeling Psychometrie en onderzoek, Cito) - Prof. dr. Rob Martens (hoogleraar Welten Instituut, Open universiteit) en wetenschappelijk directeur ECBO) - Leon Römkens (directeur Dienst Examinering, Koning Willem 1 College) - Wim Westenberg (Directeur Zeeuwse Academische Opleidingsschool)
12.30 – 13.15u	<i>Overleg panel tijdens lunch</i>	
13.15 – 14.00u	Sessie 4. Gesprek met vertegenwoordigers examencommissie en opleidingscommissie	- Wendy den Teuling MSc (examencommissie) - Anthony Paijmans MED (examencommissie) - Stefan Bosmans (voorzitter opleidingscommissie Beta)

14.15 – 15.00u	Sessie 5. Gesprek met potentiële studenten en student van een andere masteropleiding van FLOT	- Robin Dessing (mbo, Grafisch lyceum Utrecht) - Jan Maijntz (mbo, Citaverde college) - Helma Driessen (hbo, Avans en Fontys hogescholen) - Alexander Kremers, (hbo, Saxion), voorzitter toetscommissie - Mandy Klerkx (masterstudent lerarenopleiding Biologie)
15.00 – 15.15u	Sessie 6. Evt. tweede gesprek vertegenwoordigers opleidingsmanagement met aandacht voor zaken die nog onduidelijk zijn	- Desirée Joosten-ten Brinke
15.15 - 16.30 u	Overleg panel	
16.30 u	Beknopte terugkoppeling	<i>open voor iedereen</i>

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- De beschrijvingen van thema 1 t/m 6
- De (concept) rubric voor het beoordelen van een onderzoeksrapport en een adviesrapport
- Een sjabloon voor het schrijven van een adviesrapport
- De toetsmatrizen van de kennistoetsen
- Een oefentoets van de kennistoets van thema 2
- Laatste versie van de Onderwijs- en examenregeling (april 2016)
- Studiegids (2x)
- Beschrijving van de intakeprocedure en portfoliosjabloon
- Factsheet (voorlichtingsformulier)
- Publicaties over de plannen voor de master:
 - Toetsexpert als change-agent in Toets
 - Toetsen is de ruggengraat van het onderwijs in Vector
- Resultaten van de marktverkenning
- Werkwijze voor plagiaatcontrole

Overige documenten

- De te bestuderen literatuur:
 - Bulterman, J. & De Muynck, B., Is alles van waarde meetbaar? Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief. Ook als pdf beschikbaar: <https://www.surf.nl/binaries/content/assets/surf/nl/kennisbank/2014/boek-is-alles-van-waarde-meetbaar-bulterman-en-de-muynck-2014.pdf>
 - Code of Fair Testing Practices in Education:
 - Eggen, T. & Sanders, P. (1993). Psychometrie in de praktijk Arnhem: Cito. Ook als pdf beschikbaar: <http://www.rcec.nl/publicaties/overige%20publicaties/Psychometrie.pdf>
 - Reynolds, C. R., Livingston, R. B. & Willson, V. (2010). Measurement and Assessment in Education (2nd Edition). Pearson, 2010. Hoofdstuk 1 tot en met 10.
 - Sluijsmans, D., Joosten-ten Brinke, D., & Van Schilt-Mol, T. (Red.). (2015). Kwaliteit van toetsing onder de loep. Handvatten om de kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs te analyseren, verbeteren en borgen. Antwerpen, België: Garant.
 - Smith, W. C. (2016). The global testing culture. Shaping education policy, perceptions, and practice. Oxford: Symposium books
 - Van Berkel, H., Bax, A., & Joosten-ten Brinke, D. (Red.) (2014). Toetsen in het hoger onderwijs. (3e geheel herziene druk). Houten: Bohn, Stafleu Van Lochem.
 - Verhoeven, N. (2011). Wat is onderzoek? Boom Lemma uitgevers, Den Haag.

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
EC	European Credits (studiepunten)
EVC	eerder verworven competenties
FLOT	Fontys Lerarenopleiding Tilburg
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
PLG	Professionele Leer Gemeenschap
RCEC	Research Centrum voor Examinering en Certificering
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding hbo-master Toetsdeskundige van de Fontys Hogescholen.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer 004504